

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.
Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.
Račun poštno-čekovnega
zavoda štev. 10.666.

Govor dr. Gregorja Žerjava v Narodni skupščini.

V Celju, 13. decembra.

Včeraj je imel vodja slovenskih samostojnih demokratov g. dr. Gregor Žerjav v finančnem odboru Narodne skupščine velik govor, v katerem je v ostri obliki podal glavne razloge naše nezadovoljnosti s sedanjim režimom in z državno upravo vobče. Govor smo vši čitali, v kolikor so ga izvlečkoma priobčili časopisi, z največjim zanimanjem in odobravanjem v pričakovanju, da niti poslanci naše stranke, niti druge skupine kmečko-demokratske koalicije ne popuste in raje zapuste Narodno skupščino kakor da bi trepele naprej sedanje razmere. Enkrat mora naščititi tudi pri nas red!

Govornik se je mnogo bavil z načelami in tehničnimi napakami proračuna. Okvirni zakon za ta proračun (tzv. finančni zakon) je nepregleden in nejasen. Tudi v letošnjem finančnem zakonu je cela vrsta odredb, s katerim se kratkomalo ukinjajo doslej obstoječi zakoni ali pa se uveljavljajo tem neobičajnim potem popolnoma novi zakoniti predpisi. Ukinjajo se kratkomalo gimnazije, skuša se dobiti podoblastilo za redukcijo univerz, kar je imenoval govornik največjo držnost in je izjavil to:

Morda se bo našla večina za okrnjenje ljubljanske univerze, toda vlada bo videla, da bo to vprašanje postavljeno ponovno na dnevni red in še v kočljivejši obliki. Treba je računati s psihologijo in ambicijo naroda, ki se je od davnega boril za svojo univerzo. Sedaj ko je vložen ogromen trud in kapital v ljubljansko univerzo, pa naj pride redukcija? Vlada naj dobi dovoljenje, da sama spremeni zakon o ljubljanski univerzi, ki ga je naš parlament pred leti soglasno sprejel! Mi smo dosledni pristaši narodnega edinstva, vendar se edinstvo ne more izvajati v nivellizaciji in njega centralizaciji, a najmanj iz Beograda, ki ima sam s seboj še mnogo posla in vsaj do sedaj ni niti reflektila na to, da postane naš kulturni center. Potrebno je zidati na onem, kar je že tu in delati na sintezo najboljših sil. Mi bomo zloglasni paragraf 44 skušali preprečiti z vsemi sredstvi.

V nadalnjih svojih izvajanjih je dr. Žerjav grajal slabo skrb države za ce-

ste, ki so v Srbiji še vedno slabе, pri nas pa so se za 50% poslabšale in to v času, ko obremenjuje te ceste moderni promet čimdalje bolj. Potreben je moderen cestni zakon. Veliko so krivi zapostavljenja in zavlačevanja posameznih državnih akcij nesposobni srbijski uradniki, katerih je v posameznih ministristvih do 90%. V tej zvezi je protestiral tudi proti temu, da si Beograd pridružuje zadnjo odločitev glede razdelitve posameznih proračunskih postavk. Tako se je sedaj centralizirala uprava izdatkov za trgovske akademije.

Osobito pa po govornikovi izjavi ne more opozicija glasovati za državni proračun radi davčnih neenakosti.

»Bližamo se desetletnici osvobojevanja«, je rekel govornik, »a davčne neenakosti so od leta do leta večje. Minister bi moral vsaj poskusiti se uživeti v čuvstvovanju naših ljudi, ki na svoji koži občutijo to neenakost. Vsega obsojanja vredno je postopanje vlade, ki je predložila zakon o neposrednih davkih, sedaj pa se umika za vladne klube, ki da bodo še le razpravljali o dohodnikih, o davčni osnovi in o davčni osnovi in o davčni lestvici. Parlamentarizem stoji pri nas na glavi, a ljudstvo radi neprestanega zavlačevanja izublja zaupanje, da se bo izenačenje davčnih bremen sploh kdaj izvedlo. Mi smo se trdno odločili, da stavimo pri tej priliki ultimativno zahtevo po izenačenju in odklanjamamo vsako odgovornost za posledice, če se do 1. aprila 1928 sedanje stanje ne izpremeni.«

Mnogo se je bavil g. dr. Žerjav v svojem govoru tudi z uradniškimi zadevami. Kar se državnega penzijskega zaklada tiče, je ideja finančnega ministra, da bi se odtrgovalo uradnikom 6% od plače za penzijo, za sedaj neizvedljiva in tudi krivična. Zlakaj bi naj sedanji že itak nesrečen rod pličeval za bodoče generacije, ki bodo živeli v srečnejših razmerah? Treba je previdirati upokojence v tem smislu, da se mlajše upokojence reaktivira in takozvanim »starim« upokojencem urede prejemki tako, da bodo mogli dostojno živeti.

Glede državne finančne politike je govornik grajal med drugim, da so dohodki iz posameznih panog navedeni kar z jedno samo številko, da bi se prikrito, koliko plača jedna pokrajina in koliko druga. Ostre graje je vredno tudi to, da ne vsebuje ekspoze finančnega ministra k proračunu ničesar o

delu vlade za izboljšanje naše plačilne bilance, ničesar o ureditvi vprašanja avstro-ogrskih rent.

Kar se tiče državnih dohodkov, je smatrati posamezne postavke v državnem proračunu za pretirane, celo za smešne. »Dobički« v posameznih panogah niso na mestu. Tako bi se naj »dobiček« poštno uprave raje uporabil za znižanje tarife za pakete in za zboljšanje poštno službe v kraji, kjer je nedostatna. Istotako ne smemo pričakovati dobička od železnic, ker so iste občekoristno in občepotrebljeno prometno sredstvo, narobe, iskati bi bilo raje treba kritja za vsakoletne zgube.

»Sanacija državnega gospodarstva«, je zaključil govornik, »je danes naš najvažnejši in najnujnejši problem, pri katerem bodo tudi opozicija lojalno sodelovala. Vendar pa je treba za to sodelovanje zahtevati:

1. izenačenje bremen po načelih ustave in 2. reformo celokupnega sistema naše administracije, ki se mora popolnoma depolitizirati. Kar se dogaja v Južni Srbiji, gre za 80 odst. na konto slabe administracije. Posledice nas stanejo ogromne milijone. — Jata nesposobnih in koručnih uradnikov, ki se širi v Vojvodino in Bosno, nas samo pri odmeri in izterjavi davkov stane ogromne vsote. V redni in pravni državi ne bi bilo potrebno 20 tisoč žandarjev. Današnji nesposobni in strankarski upravni sistem, povzroča gotovo najmanj pol milijarde letne škode. (Medklic: Še mnogo več!) Glasovali bomo proti proračunu, pridržujemo si pa proste roke za izredne korake, ako večina ne pristane na to, da že z novim proračuno nastopi izenačenje davčnih bremen.«

H koncu bi še nekaj omenili. Ali bi ne bilo potrebno, da bi naše krajevne organizacije sklicevale sedaj kar najbolj marljivo sestanke in shode, na katerih bi se obravnavala vsa vprašanja, katerih se je dotaknil g. dr. Žerjav, pa tudi druge aktualne zadeve? Narod je treba o pogubni gospodarski in državni politiki sedanje vladne večine kar najtočnejše podučiti.

Načelna razprava o državnem proračnu zaključena.

Finančni odbor Narodne skupščine je imel včeraj, v torek poldne plenarne sejo, v kateri je končal načelno razpravo o državnem proračunu za leto 1928/29 in ga je v poimenskem

od Otokarja II. zahtevali, da se da polneniti s češko kraljevino, ko je ta od leta 1198 pripadala moškim Přemyslovičem kot dedna kraljevina? Ali je bil češki kralj Otokar II. osebni vazal Rudolfa I.? Ali ni odredila češka zlata bula iz leta 1212., da se ima od Čehov izvoljeni Přemyslovič po volitvi polneniti od rimskega cesarja? Otokar II. je bil dedni, pa ne izvoljeni kralj, a Rudolf Habsburški ni bil rimskega cesarja, ampak samo rimskega kralja.

4. Kako se je mogel pfalški voljni knez Ludvik — nota bene osebni neprijatelj Otokarjev — postaviti za sodnika nad kralja? Ker je bil tožitelj Rudolf I., a njegov zet sodnik, je bil tožitelj pravzaprav tudi sodnik.

Tudi papež Gregorij IX., katerega je češki kralj zaprosil za posredovalca v svojem sporu z Nemci, ni bil pravzen sodnik. Ker mu je Rudolf I. obečal, da bo vse izpolnil, kar je želel, pa tudi, da bo začel križarsko vojno, se je papež postavil popolnoma na nemško stran.

5. Bilo je izvajanje, ko so Nemci poklicali češkega kralja na zagovor v Würzburg, ko je vendar bilo v zlati buli odrejeno, da ima češki kralj obiskovati samo državne zbole v Bambergu, Nürnbergu in Merseburgu.

6. S kakšno pravico so mogli Nemci zahtevati od češkega kralja, da izroči babenberški vojvodini, ki jih je vendar povsem zakonito pridobil?

Uredništvo
In upravljanje:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje.
Rokopisov ne vracamo.
Oglasni po tarifu.
Telefon Int. štev. 65.

NOVA DOBA

glasovanju z 18 glasovi proti 10 v načelu sprejel. Ker bode najbrže ostalo razmerje glasov tudi do končnega sprejetja državnega proračuna enako, je treba med drugim računati tudi z znanim § 44 proračunskega zakona, ki daje vladu pooblastilo za ukinjenje raznih vsečiliških afkultet. V Ljubljani se, kakor znano, namerava ukiniti medicinsko in tehnično fakulteto. Za to okrnjenje slovenskega vsečilišča v Ljubljani so glasovali mirne duše tudi slovenski klerikalci.

Še nekaj vlad bo padlo

in še nekaj naših finančnih ministrov si bode šlo popravljati rahlega zdravja na francosko Rivijero, predno bodo padla pri nas dosedanja davčna zakonodaja in se bodo z enotnim davčnim zakonom razdelila bremena enako med vse državljanje. Po sedanjem stanju so zlasti Srbijanci mnogo na boljšem, že zaradi tega, ker nimajo upeljane osebne dohodnine, ki pri nas silno privlači davkoplačevalce. Finančni odbor Narodne skupščine je že v nekaj sejah razpravljal o novem davčnem zakonu, delo pa se je začelo ustavljati, tako da je v včerajšnji seji finančnega odbora samostojni demokrat Juraj Demetrovič zahteval od vlade pojasnilo, kako da se skuša izogniti novemu davčnemu zakonu. Na to je odgovoril zastopnik finančnega ministra dr. Spaho, da vladci sicer ne namerava tega zakonskega predloga umakniti, zakon pa da ne bude stopil tako hitro v veljavo, ker je treba zanj izvršiti v davčni administraciji obširne priprave —, nota bene, če bodo do tistih časov prečanski davkoplačevalci sploh še mogel kaj plačati.

Celjski občinski svet.

Redno sejo celjskega občinskega sveta, ki se je vršila v pondeljek, dne 12. t. m. je otvoril župan z zamudo 20 minut ob 18.20. Župan je uvodoma omenil, da tvori glavno točko dnevnega reda vprašanje proračunskega dvajstirinjata za januar in februar 1923, ker novi občinski proračun še ni izdešen. V sled tega je treba uvesti za nekaj čas proračunski provizorij.

Finančni in gospodarski odsek Za januar in februar 1928 se uvedejo proračunske dvajstotine. Občinske dohodnine in davčnine se bodo v tem času pobirale v isti izmeri kakor v l. 1927. V začetku leta 1927. je bilo po podat-

7. S kakšno pravico je Rudolf Habsburški proglašil postavitev Otokarja za dediča Koroške za neveljavno?

Corrigenda.

V prejšnji številki »Nove Dobe« so se ukradle v mojo razpravo neke pogreške in sicer:

močnejša stranka bila je že za Wilešbachovca; namesto »bila je še«; celjskega patrijarha« namesto »oglejskega« (akvilejskega); leta 1861; namesto »leta 1261«; rimskega Riharda« namesto »rimskoga kralja Riharda«;

izpuščeno je v stavku »Podedovanje Koroške in Slovenske nadaljevanje »venske marke na povsem« zakoniti podlagi.

„Morje“ v Žalcu.

Da že skoraj pol leta ni bilo v Žalcu gledališke predstave, ni pripisati domnevni nedelavnosti žalskih društv, temveč dejству, da je bila gledališka dvorana hmeljski magacin. In ko se je predala dvorana zopet svojemu namenu, že je bila zbrana skupina diletantov, ki so to pot igrali v korist domačemu gasilnemu društvu. V izbiri so imeli srečo, ko so postavili na oder krasno zasnovano, iz realnega življenga zajeto snov v drami »Morje«, ki jo

Em. Lilek:

**Zgodovinsko pravo
Češkoslovenske Republike
na povrnitev kralju
Otokarju II. ugrabljenih
alpskih dežel.**

(Dalje.)

V. Vsi nemški pa tudi slovenski zgodovinarji krivo sodijo o deželnih prioblitvah Otokarju II.

Nemški zgodovinarji Huber, Krones, Mayer, Weiss, Prutz, Fridensborg i. dr. pišejo, da si je Otokar priznal alpske dežele z ropom, s silo, z golufijo, uzurpacijo. Tudi slovenska zgodovinarja Gruden in Bučar sta se temu krievemu naziranju pridružila. Prvi piše v svoji zgodovini slovenskega naroda na str. 207: »Otokar je (Otokar, pa ne Otokar pišejo Palacky, Pekař in Huber) pridobil Avstrijo in Štajersko kot dedičino po Babenberžnih, Koroško s Kranjsko in Slovensko marko pa vsled dedinske pogodbe z vojvodom Ulrikom. Vojvodstva oddajati in vojvode postavljati ali potrjati pa je bila izključno pravica nemškega cesarja. Otokar se ni mogel sklicevati na tako potrditev. Imel je sicer alpske pokrajine že nekaj desetletij v svoji oblasti. Toda dobil jih je v oblast

ob času, ko na Nemškem ni bilo pravega cesarja. Manjkalo mu je *pravne podelitev* (?). A Bučar piše v šolski zgodovinski knjigi: »Otokarjeva velenost, ki je nastala iz delov Nemčije je ogrožala Rudofovo vlado. Da si zagotovi varno prihodnjost, je moral (?) Rudolf ustvariti teritorialno oblast, ki bi bila protištrel proti razvijajočim se knežjim teritorialnim oblastim. Zato je bila njegova prva naloga, da pokori češkega kralja.«

VI. Kakšne krivice so storili nemški volilni knezi in Rudolf Habsburški češkemu kralju Otokarju II.?

1. Prva in najusodenjša krivica je bila, da so mu odvzeli leta 1273 volilno pravico in jo predali Bavarski, ko je vendar češkemu vladarju pripadala pravica voliti rimskega kralja že črez dvesto let, mogoče že od leta 1014.

2. Druga krivica se mu je storila s tem, da so Nemci na državnem zboru v Nürnbergu 29. novembra 1274 sklenili, da so vse odredbe nemške državne oblasti od leta 1245., ko je bil cesar Fridrik II. od lionskega koncila odstavljen, neveljavne. S kakšnim pravom je mogel ta zbor proglašiti za neveljavne vse izvolitve nemških kraljev po prejšnjih volilcih? Ta sklep so storili volilni knezi, da bi mogli z njim razveljaviti Otokarjevo polnenjenje z Avstrijo in Štajersko l. 1262. po kralju Richardu Kornvalskemu.

3. S kakšnim pravom se je moglo

kih mestnega knjigovodstva 231.000 dinarjev prihrankov, sedaj pa so ti prihranki porabljeni in kljub temu je še primanjkljaja 172.000 Din. Obč. svet sklene, da mora odslej v proračunu nepredvidene izdatke dovoliti član odseka in jih naknadno predložiti finančnem odseku v odobrenje. Samo v nujnih slučajih sme razpolagati zupan z zneskom do 5000 Din.

Parcela na Jožefovem hribu ob cesti se proda ge. Idi Schulz, sosedna parcela pa polic. agentu g. Čuku. V slučaju, da gospa Schulz ne bi upoštevala pogoje in ne bi parcele pozidala, mora plačati desetkratno kupnjino v korist mestnega ubožnega zaklada; v tem slučaju bi se tudi pogodba razveljavila.

Stavbni odsek. V principu se sklene zgraditi novo kopališče za čistilne, zdravilne in savinjske kopeli na levem bregu Savinje med izlivom Sušnice in viho g. ravn. Brinjarja. K stroškom, ki so proračunani na 2.440.000 Din, naj bi prispeval okrožni urad za zavarovanje delavcev 1 milijon Din, za kar bi mu mestna občina prepustila zdravilne kopeli in nudila tudi ugodnosti za čistilne kopeli. Započeta pogajanja z okrožnim uradom se bodo nadaljevala. G. Batič je namreč odpovedal mestni občini prostore, v katerih se nahaja sedaj parno in kadno kopališče, istočasno pa je ponudil zadevno stavbo v nakup. Ker pa so prostore nezadostni in je tudi kupna cena previsoka, je obč. svet sklenil zgraditi novo, veliko kopališče. Cesta na Dolgo polje se od mostu pri rudarski šoli do vile g. Wintra pri novi okoliški osnovni šoli iz varnostnih razlogov do nadaljnega zapre za promet z vozovi. Ge. Straussovi se do nadaljnega prepusti parcela poleg poslopja stare gimnazije za zgradbo trafeke.

Kulturno-zdravstveni odsek. Sklene se, da se naj vrši izvoz fekalij v mestnem območju samo ponoči.

V tajni seji so se končno še obravnavale nekatere personalne zadeve.

Celjske vesti.

c **Trgovski obrati!** Gremij trgovcev Celje razglaša, da ostanejo trgovine na Aleksandrov dan v soboto 17. t. m. dopoldne zaprte, v nedeljo 18. t. m. pa smejo biti odprte dopoldne od 8. do 12. ure.

c **Sreski gremij trgovcev v Celju** objavlja na podlagi brzojavke gosp. Vel. župana mariborske oblasti Pov. br. 516/1927 od 13. 12. 1927, da se 17. dec. kot rojstni dan Njeg. Vladičanstva kralja praznuje s slovenskimi bogoslužji v cerkvah vseh veroizpovedanj ob navzočnosti zastopnikov vseh civilnih, vojaških in samoupravnih oblastev. Državna poslopja razobesijo zastave. Trgovski in obrtni obrati morajo biti brezpogojno zaprta do 12. ure opoldne.

c **Podporno društvo za revne otroke v Gaberju** je tukajšnji deški okoli-

ški šoli naklonilo blaga, da je o Miklavžu bilo obdarovanjih 80 raznih šolskih otrok s perilom in suknom. Šolski upravitelj se v imenu ubogih učencev prav srčno zahvaljuje človekoučljubnemu društvu za velikodušen dar.

c **Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju** je naklonila 4000 dinarjev tukajšnji deški okoliški šoli za nabavo oblike, perila in obuvala revnim šolarjem za Božič. Boditi zaščiti za to karitativno delo izrečena prisrčna zahvala.

c **Skrb naših radikalov in klerikalcev za mestne davoroplačevalce.** Pišejo nam: Kakor znamo, imajo naši kleroradikali tudi večino v celjskem okrajnem zastopu. Ker so z državnim proračunom za l. 1927/28 takorekoč oprostili bogate delniške družbe okrajnih doklad (plačajo le 25%), so pa obesili za to drugim navadnim davoroplačevalcem celih 515% na direktne državne davke. To je tako visoka številka, da je spekla celo g. Žumra v Celju! Radovedni smo samo, kaj misli naša magistratna večina v tem vprašanju ukreniti — in to v interesu mesta kot velikega davoroplačevalca za okrajni zastop ter v interesu celjskih meščanov vobče. Mislimo, da tako ogromnih doklad niti najbolj navdušeni »stari Celijani« ne bodo radi plačevali.

c **Zvišanje občinske troškarine na vino in pivo v Celju?** Po mestu se govori, da namerava sedanja večina na mestnem magistratu znatno zvišati občinsko troškarino na vino in pivo, ker ne more tako lahko od drugod dobiti kritja za velik primanjkljaj v občinskem proračunu za l. 1928. S takim zvišanjem bi bili naravno oškodovani konzumenti in producenti, pa tudi goštjničarji, trgovci in drugi stanovi, ki so na tem vprašanju interesirani. Tako enostransko povišanje v mestni občini bi bilo naravno še bolj občutljivo, ker bi se ustvarila umetna razlika med cenami v mestu in okolici. Dalje bi se otežkočal konzum domačih vina in bi se pospeševala prodaja banatskega in dalmatinskega panča. Naša demokratska delegacija je že sedaj naprošena, da se takemu radikalno-nemškatarskemu gospodarjenju v občini z vso silo upre.

c **Boj za Šoštanj.** Pišejo nam: Z ozirom na pritisk, ki so ga izvajali nemškutarji pri zadnjih občinskih volitvah, so odložili izvlejeni slovenski in socialistični občinski odborniki svoja mesta (9 odbornikov od 17) ter zahtevajo od vlade razpust občinskega odbora in razpis novih volitev, pri katerih naj bi oblasti ščitile slovenske volilce pred predznimi nemškutarji.

Casanova! ? Ivan Možuhin

Darinka (gdč. Vera Zemljakova) je bila na svojem mestu ter žrtvovala nesrečno življensko usodo valovom hladnega morja. Gospa Milanovič (gdč. M. Weis) je bila prvienka, a je kljub temu kreirala distingviran nastop tolažeče matere nesrečnih hčera, kojih prijateljica Palmira (gdč. M. Mikuš) je stala hčerkama Milanovičeve čuvstveno ob strani v ležerni in naravnih igri. G. Milkovič (g. K. Zajc) se je potrudil, v kolikor ga je veselilo, da ni skvaril celotnega utisa.

V manjših vlogah so še nastopile gdč. Vabičeva, Kočevarjeva in Sadnikova, kakor tudi g. A. Pečovnik itd. ter me vedno veseli pojav, ko se pokazuje tudi voljan naraščaj, kamor spadajo tudi nastopajoči mladi mornarji.

Scenarije v posameznih dejanjih so bile prav čedno aranžirane. Roblekova dvorana je bila nabito polna domačinov in okoličanov, ki so z malimi izjemami z razumevanjem in sočuvstvovanjem sledili poteku rodbinske tragedije.

Končno bi bil zapustil dvorano z najboljšim utisom, ko bi ne bilo pri predstavi nebroj brezobzirnih kadilcev, ki so pravcato zameglili ozračje, da povzdignejo sebe v očeh prepotrežljivih igrateljev in discipliniranih obiskovalcev.

(Boji za Šoštanj so bili že v avstrijskih časih silno trdi. Ali se morajo danes v naši narodni državi na isti način ponavljati? Op. ur.)

c **Celjsko pevsko društvo** vabi vse članstvo na svoj 33. redni občni zbor, ki se vrši v sredo, dne 21. decembra t. l. ob 20. uri v pevski sobi v Narodnem domu v Celju. Dnevni red: Pozdrav predsednika, čitanje zapisnika 32. občnega zборa, poročilo funkcionarjev, volitve, slučajnosti. — Ako ta zbor ne bi bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na število navzočih. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

c **Kulturno-zdravstveni odsek** je, sodeč po poročilu o zadnji seji občinskega sveta, začel zelo marljivo delovati. Kajti odkar ima celjsko mesto svojo samoupravo, so se borili mestni očetje proti izvozu fekalij ob zlatih solnčnih dneh in so pritisnili na okoliške posestnike, naj opravljajo v interesu kulture ta dišeč posel ponoči. Toda čim več so se bavili s to žlahtno zadevo, tem manje so kaj opravili. — Sedaj seveda — no, saj nič ne rečemo. Prosili bi pa ta odsek, da bi se prepričal, kako diše mnogoštevilni svinjaki po mestu in sicer vse enako po zlatih solnčnih dneh in po najtemnejših nočeh. Mogoče bi se tudi tu dalo kaj opraviti. Mogoče — kajti kdo je v naši državi več ko radikalni in klerikalci?

c **Zagrebški mestni svet** je sklenil dovoliti delavcem pri raznih mestnih podjetjih božičnico in sicer oženjenim 1.200 Din, samskim pa 600 Din. Tudi celjski mestni delavci pričakujejo, da se bode celjska mestna občina izkazala z enakim darilom.

c **Lep napredek celjskega mesta.** Kakor je razvidno iz poročila o zadnji seji celjskega občinskega sveta, nameverava mestna občina zgraditi moderno kopališče ob Savinji s stroškom okrog 2 in pol milijona dinarjev. V prihodnji seji se bode obravnavati še lepši in dalekosežnejši projekt g. dr. Wolfa, in tovarishev, namreč gradnja vzpenjače na Lisco. Tudi najstarejši celjski davoroplačevalci bodo pri čitanju poročila o tem projektu plakali od navdušenja.

c **Smrtna kosa.** Dne 12. t. m. je umrl v Gospodki ulici g. Franc Kuder, trgovec na Glavnem trgu v starosti 62 let. N. v m. p.!

c **Prodajo vina Prve južnoštajerske vinarske zadruge v Celju** ima v svoji bivši trgovini g. A. Fazarinc. Opozarmamo občinstvo na današnji inserat.

c **Krajenvi šolski odbor** za mestne osnovne in meščanske šole ima svojo drugo redno sejo ta petek (pojutrem), dne 16. decembra, ob šesti uri zvečer v zbornici mestne osnovne šole.

c **Božičnico** priredi deška okoliška šola v Celju v petek 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v šolski telovadnici in ne 18. t. m. kakor smo že poročali. Na vsporedu so deklamacije, petje in obdarovanje šolskih otrok pod božičnim drevesom. Ljubitelji revne šolske dece vpljudno vabljeni.

c **»Micka Kovačeva . . .«** V »Novi Dobi« z dne 1. t. m. smo poročali, da je celjska policija aretirala nekega mizarskega vajenca Josipa Kovača iz Vrbja pri Žalcu, ker si je bil v gostilni Kuss na Glavnem trgu privoščil večerjo s pijačo in jo nato brez plačila odkuril. Sedaj se je pa ugotovilo, da se piše storilec Albin Košak. Fant je star 17 let in je doma v Megojnici pri Žalcu. Košak je navedel pri aretaciji napačne osebne podatke in se izdal za omenjenega Kovača, ki seveda nima z zadevo nobene zveze.

c **Izgubljeno in najdeno.** Izgube: vijolicast damske dežnik z lesenim ročajem, pozabljen v župni cerkvi; bel otroški ovratnik iz kožuhovine, vreden 100 Din; črna usnjata denarnica s 40 Din; ovratnik iz rujave kožuhovine; črna usnjata denarnica s 500 Din in raznimi listinami; zlata zapestnică z datumom 24. 6. 1926, vredna 500 dinarjev; bel žepni robec s 50 Din gotovine. Najdbe: damska zlata ovratna verižica z obeskom; par moških naravnih; usnjata ročna torbica z raznimi drobnarijami; 1 gos.

c **Prekajevalnica Drago Bernardi & Comp.** dobavlja sremske in banaške svinje. Razprodajale se bodo v Celju. Kdor jih želi imeti, naj se javi v četrtek, dne 15. decembra v hotelu Balkan. 1159

c **Ruska ura** v četrtek 15. t. m. odpade radi bolezni voditelja.

c Prihodnja plesna vaja »Edinosti« se vrši v pondeljek 19. t. m. Obenem razgovor o plesnem redu.

c **Opozorilo.** Za božične praznike predajam v svoji stari trgovini na Kralja Petra cesti št. 27 razna vina »Prve južnoštajerske vinarske zadruge v Celju« pri odjemu od 5 litrov naprej, liter za jeden dinar ceneje. Anton Fazarinc, Celje. 1115

Vlom v celjsko kaplanijo.

Celje, 14. decembra.

Danes ponoči je bil izvršen v Celju vlom, kakršnih beleži celjska policijska kronika v zadnjih letih le malo. Neznan vlomilec je nekako v času od polnoči do štirih zjutraj odpril hišna vrata kaplanije z vtrihom in se nečaščen splazil do pisarne g. opata Juraka v prvem nadstropju. Neznanec je sprva skušal vlotiti v pisarno z železnim klinom. Ker se mu to ni posrečilo, je očividno poskusil odpreti vrata z izvijačem. Slednjič je našel v bližnji shrambi sekiro in vlotil v pisarno. Pri tem delu se je poškodoval na roki, ker so bila tla pred vratom okrvavljen.

Vlomilec je našel v pisarni ključev blagajne in z njimi odpril blagajno. V njej je našel srebrno pozlačeno verižico s križcem in zlati prstan s smaragdom. Oboje je vredno 15.000 Din. Poleg tega je še pobral pet starih cekinov in gotovine za 6.000 Din. V pisarni je pustil star daljnogled, ki ga je bil prinesel s seboj.

Policija je z vso vnemo na delu, da izsledi drznega vlomilca. Ni izključeno, da je neznanec član vložilske tolpe, ki je v zadnjih tednih obiskala že več župnišč.

Kino.

Mestni kino. Sreda 14. in četrtek 15. decembra: »Kurtizana«. Monumentalen velefilm v 6 dejanjih po slovitem Balzacovem romanu. V glavnih vlogah Paul Wegener, znan iz velefilma »Človek z drugega sveta«, in Werner Fueterer. Izredno lepa drama. Prvovrstni igralci. Mojstrska režija in dovršeni posnetki. Velika senzacija!

Kino Gaberje. Sreda 14., četrtek 15., petek 16. decembra razkošni velefilm »Sirena«. Velika drama v 7 dejanjih. V glavnih vlogah domačin Svetislav Petrušić. 1120

Po domovini.

d **smrtno kaznovan vlomilec.** V posledje Mohorjeve tiskarne v Prevaljiju je v eni zadnjih noči vlotil skozi okno 25-letni delavec v jeklarni v Guštanju Lagoja. Hotel si je prisvojiti žigo od dinamo-motorja, ki se je še nahajal v tiskarni. Motor pa je bil spojen s tokom, ki je Lagojo pri priči usmrtil.

d **Kolo sester v Vojniku** je zvečer 4. dec. priredilo čajanko, h kateri je povabilo tržane in bližnje okolišane. Ta prireditve je imenitno uspela, kajti obiskovalci so bili ne le dobro postreženi, nego tudi prijetno presenečeni po izvrstno izvršenih točkah vzporeda. Petje, deklamacije, načvor, obdarovanje naraščaja po Miklavžu in neprisiljena ljubka zabava nas je prav zadovoljila. Prav toplo pozdravljamo to ustvaritev, ki razmahu narodne zavesti toli koristi. — Vivat sequens.

d **Prostovoljno gasilno društvo v Zg. Ložnici** priredi v nedeljo 18. t. m. v dvorani g. F. Robleka v Žalcu gledališko predstavo »Dom« (drama v 4 dejanjih). Ker je čisti dobiček namejen nabavi motorne brizgalne, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Predprodaja vstopnic pri g. V. Pilihu v Žalcu. Za polnošteviljen obisk se priporoča — odbor.

d **Člani graških gledališč** bodo gostovali dne 19. decembra v mariborskem mestnem gledališču s Schillerjevo »Kabale und Liebe«. Pogajanja glede gostovanja graškega gledališkega ansambla v Mariboru so po poročilu mariborskih časopisov ugodno zaključena in je dosežen sporazum. Kako je z gostovanjem mariborskoga gledališkega ansambla v Celovcu ali Gradeu ali kje drugod v Avstriji, ta poročila nič ne povedo. Ali ne bi kazalo po Schillerjevem »Kovarstvu in ljubezni« inscenirati Cankarjeve »Hlapce«?

Samo rudi umetniškega užitka seveda, samo iz istih nagibov kakor zahtevajo mariborski nemškutarji v mariborskem mestnem gledališču nemške predstave celo inozemskega gledališkega osoba.

gCarinjenje izvoznih pošiljk na povratek. Direkcija državnih železnic v Ljubljani je obvestila Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da je opazila, da razni interesi utripijo često veliko škodo, ker v tovornem listu ne predpišejo načina carinjenja. Predvsem pridejo v poštev izvozne pošiljke, ki so vložene v embalaže, za katere želi pošiljalatelj, da mu jih inozemski naslovljene vrne takoj po prejemu robe. Ker gre za embalažo (zaboji, sodi, vreče, košare itd.) domačega porekla, so izvozničarji mnenja, da jim bode vrnjena brez formalnosti — carine prosti. To naziranje je a docela pogrešno in je že marsikom povzročilo precejšnjo škodo. Carinarnice tako embalažo ob uvozu le tedaj carine prosti ocari-nijo, kadar se jim z uvozno deklaracijo predloži tudi izvozna deklaracija, v kateri je bila embalaža oglašena na povratek v roku, ki je določen v carinskem zakonu. Da se ta postopek brez ovir izvede, mora pošiljalatelj izvozničar, kadar želi carinjenje na kaki medpotni postaji ali po železniči, predpisati v tovornem listu v določeni koloni način carinjenja. Istočasno mora pošiljalatelj prazne embalaže predpisati v pripadnem tovornem listu kraj in način carinjenja ter priložiti izvozno deklaracijo, v kateri je bila embalaža prijavljena na povratek. Ako se tem formalitetam ne zadosti, postopata železnična in carinarnica tako kot z vrako drugo običajno trž. robo. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo opozarja vse interesente, da se držijo gornjih navodil direkcije, da se tako izognede nepotrebnim stroškom.

g Priglasitev zasebnih žrebcev k licencovanju. Na podstavi zakonitih predpisov o licencovanju žrebcev se razglaša, da morajo lastniki žrebcev ki nameravajo v prihodnji plemenilni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, priglasiti te žrebce najpozneje do 31. decembra 1927 pri onem sreskem poglavljaju (mestnem magistratu) v cigar okolišu se nahaja. Pri priglasitvi, ki se vrši pismeno ali ustorno, se mora obenem naznamati: 1. Ime, priimek in bivališče lastnika; 2. pasma in rod, starost in barva, kakor tudi kraj, v katerem stoji žrebec. Opozarkjam, da se za žrebce toplokrvnih pasem pod širimi leti in za mrzlokrvne žrebce pod tremi leti splošno ne daje dopustilo za spuščanje. Svoječasno budem razglasil kje in kdaj bo pregledovala komisija priglašene žrebce in dajala dopustila (licenco).

Raznotero.

d Komunistične demonstracije v Parizu. Sinoči je došlo v Parizu do velikih komunističnih demonstracij pred rotovžom. Policia se je morala dve uri boriti z demonstranti predno jih je raznalila. Veliko komunistov je bilo ranjenih in ujetih. Komunisti so

Jurij Krušič, Celje
želi vsem strankam
vesele božične praznike in
srečno novo leto

ter se priporoča za nakup najboljšega
1 Špecerijskega blaga. 3

demonstrirali radi tega, ker je bilo več delavcev pri podzemski železnici odpuščenih.

Prireditve Ljubljanskega velesejma v letu 1928.

Upravni svet je na svoji zadnji seji sestavil program prireditve v letu 1928. Iz tega načrta bo razvidno vsem gospodarskim in kulturnim krogom, da se Ljubljanski velesejem vedno bolj razvija in da so zasnutki od leta do leta širokopoteznejši in postavljeni na obsežnejšo bazo.

VIII. mednarodni vzorčni velesejem se vrši od 2.—11. junija 1928, torej ob času, ko se baš razvija kupčija na veliko za jesensko sezijo, na malo pa za spomladansko in poletno. Junij je za Ljubljano eden najlepših mesecev v letu. V petih razstavnih paviljonih se bo namestil mednarodni vzorčni velesejem, t. j. industrija, obrt in trgovina. Posebni oddelek bo tvorila razstava avtomobilov. En paviljon se bo uporabil za gostilničarsko, hotelirsко in kavarniško razstavo, zvezan even-tuelno s tujsko-prometno razstavo in pokusujo odprtih vin v sodu. V ostalem paviljonu bo nameščena higijenska razstava.

Med velesejemom, t. j. dne 6., 7. in 8. junija je predviden srednjeevropski go-stilničarski kongres v Ljubljani, katerega strumno organizira Zveza go-stilničarskih zadrug v Ljubljani.

Posebne oddelke velesejma bodo tvo-rile reprezentativna razstava franco-ske industrije, češki oddelek in špeci-jelna mizarska razstava. Upamo, da prihodnje leto pritegnemo k sodelova-nju tudi celokupno tekstilno industrijo, ki se zadnja leta nenavarljivo hitro in uspešno razvija.

Pokrajinska razstava se bo vršila od 1.—10. septembra 1928. Razstava bo imela predvsem agrarni značaj, zastopana pa bodo tudi kultura, telesna hi-gijena in avstrijska industrija in

Predvideno je, da bo priredila v dveh ali treh paviljonih Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani prili-kom 160-letnico njenega obstoja, veliko »Jubilejno kmetijsko razstavo«, ki bo obsegala sadjarstvo, zelenjadarstvo, čebelarstvo, mlekarstvo in sirarstvo, vinarstvo, kmetijske stroje, razstavo perutnine in malih živali ter kmetijsko-strkovno-oučni oddelek. V enem paviljonu bodo razstavljeni izdelki avstrijske industrije in obrti, ki pri-nas še ni zastopana, ali je nedovoljno

Božična prodaja!

Pri nakupu božičnih daril priporočam svojo bogato zalogu vsakovrstnega blaga. Opozarjam cenj. občinstvo, da sem globoko znižal cene.

Fr. Urch, manufakturana trgovina Celje, Glavni trg.

Mirko Boršić, trgovec

ima za oddati od danes 14. decembra

prašiče-bagonarje

za mast. Kdor jih želi, naj se tekom dveh dni javi v KLAVNICI v Celju

Svarilo!

Pekovski pomočnik Konrad Nekermann in njegov tovarš Albin Abran-šek, oba bišča pomočnika Delavske pekarne, nista več upravičena oddajati, odnosno dostavljati in prodajati peciva kakršnekoli vrste Delavske pekarne, ker sta izgubila zaupanje podjetja.

Opozarjam vsakogar, da ne pri-znavamo plačila za dolbove, ki bi jih gori imenovana naši firmi naprila, isto tako ne priznavamo nikakih na-ročil, ki bi jih omenjena dva gospoda napravila na ime našega podjetja. Ob-enem obveščamo naše p. t. odjemalce, da poseduje Konrad Nekermann neko pooblastilo od naše firme, ki ga pa s tem svarilom razveljavljamo.

Naši raznašalci in raznašalka se zamorejo izkazati z dobavnimi listki, na katerih je vtisnjena firma

Delavska pekarna
Splošne produktivne zadruge Naprej
Obratovodstvo: Gaberje.

V KINU GABERJE svira v sredo, četrtek in petek prvo vrstna godba.

Najlepše božično darilo so svetovno znani ,Bally' in ,Tip-Top'
Reklamne cene! čevlji. Znižane cene!
Velika izbira vsakovrstnega obuvala.
Snežni čaviji! Galeši! Hišni čevlji!
ŠT. STRAŠEK, Celje, Kovačka ul. 1.

razvita. To bo prva tovrstna avstrijska reprezentativna razstava na Balkanu.

V enem paviljonu bo nameščena Hi-gijenska razstava, ki bo, popolnoma pregrupirana, gotovo vzbujala staro zanimanje vsega ljudstva.

Nadalje je projektirana razstava izčebnih oken, književna razstava, revija slovenskih narodnih noš, konkurenca slovenskih harmonikarjev, razstava ptic in Slovensije in event. tu-di ribarska razstava.

To so samo surovi obrisi obeh pri-reditev v letu 1928, ki bosta zvezani z raznimi drugimi privlačnimi razstavami in prireditvami, gotovo vzbujali enako, če ne večje zanimanje kot do-sedaj na celem balkanskem polotoku in še daleč preko naših meja.

Predpriprave so v polnem teknu. Na-lega vseh merodajnih faktorjev pa je, da moralno in tudi materijelno podpirajo stremljenja uprave velesejma za doseglo visokih stavljenih ciljev v pro-cvit našega naroda na ekonomskem, kulturnem in higijenskem polju.

Dol

obvezo in spre-gledajte vendar enkrat, da imate Vi velik dobiček, ako kupite za letošnjo jesen in zimo sukno, Ševjet ali kam-

garn za moške obleke in suknje, razno volneno blago in velur za damske obleke in plašče, platno, cesir, tiskanino, berhent, flanel ter vse drugo manu-fakturno blago edino v veletrgovini

R. Stermecki, Celje

kjer je velikanska nova zalog in čudovito nizke cene. Primerno letnemu nakupu se da nagrada.

Listnica uprave.
M. L. Laško: Sobotna številka radi-praznika ni izšla. To smo naročnikom javili v posebni notici pod glavo lista.

Za Božič in novo leto
PLETENINE

20% popusta.
A. Pongračič,
strojna pletilnica

Celje, Gregorčičeva ulica 3.

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu,
da prodajam sveže
goveje meso II. vrste
po 10 Din kg
na Glavnem trgu.

Za obilen obisk se priporoča

Josip Gorenjak,
mesar in klobasičar, CELJE.

POZOR!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da imam v Celju, Slomškov trg 1 (tik farne cerkve) tovarniško zaloge vse vrst pletenin kakor: nogavice, rokavice, pleteno perilo, puloverje itd. po najnižjih konkurenčnih cenah. Za prvo vrstno blago se jamči. Se priporoča Ženko Hribar. 33-43

Anton Fazarinc, Celje

prodaja

v svojem starem lokalnu na Kralja Petra cesti
v odprtih in originalnih steklenicah

= VINA =

„Prve južnoštajerske
vinarske zadruge v Celju“

Novo vino:

Bizeljsko belo liter Din 14—
rdeči burgundec " " 16—

Črešnjiško izbrano belo " " 18—

Staro vino:

Namizno rdeče liter Din 12—
Namizno belo " " 16—

Buteljke: silvanec Din 24—, renski rizling Din 26— in
muškat silvanec Din 28—.

Anton Kuder javlja v svojem in v imenu vseh sorodnikov pretužno vest, da je njegov srčno dobrat, gospod

Franc Kuder

v pondeljek, dne 12. decembra ob 1/2 7. uri zvečer neprizakovano v 62. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo blagega pokojnika se bo v četrtek, dne 15. decembra ob 3. uri popoldne na domu žalosti, Gospodska ulica štev. 4, slovensko blagoslovilo, nato pa prepeljalo na mestno pokopališče k večnemu počitku v lastni grobnici.

Sv. maša zadušnica se bodo brala v petek 16. decembra ob 8. uri zjutraj v žalni kapeli farne cerkve.

CELJE, dne 12. decembra 1927.

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo
in naprava strelovodov.
Pokrivanje streh in
zvonikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava moderno-higieničnih kopalnih sob, klosetov in zdravstv. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

SALAMED

zimske in milanske, la nova roba, popolnoma zrela, kakor tudi razne italijanske specijalitete kot Mortadella à la Bologna, Mortadella cilindra, Kačatori, Oskolo, Lionska salama in lovska salama; šunka à la Praga, suho meso, slanino in čisto domačo svinjsko mast razpošiljam po pošti in železnici.

Cenik pošljem na zahtevo brezplačno.

Milivoj Putnik

tvornica salam, suhe mesne in mastne robe
Bela Crkva, Banat, SHS

Darila za božično drevesce!

Velika izbira raznovrstnih bonbonov, čokolade, južnega in domačega sadja.

R. Debenjak, Kralja Petra c. 8.

Lepe dvoriščne prostore

oddam s 1. jan. 1928.

Pripravni so za kako malo podjetje, ker so v ta namen sezidani: pisarne, skladišča ali kaj sličnega. Naslov v upravi.

Pozor! Cenjenemu občinstvu vladljivo naznanjam, da izdelujem **južno-tiroški sadni kruh** znan pod imenom „Kletzenbrot“.

Matevž Zadravec,
pekarna, Gospodska ulica 3.

Gospodična

ki ima veselje do otrok in zna nekaj šivati, se takoj sprejme za pooldne. Naslov v upravi.

Odda se

meblovana soba

z eno ali dvema posteljama s posebnim vhodom v vili Selišek, Celje, Kersnikova ulica.

Snežne čevlje in galoše

vam hitro, dobro in cenno popravi Rudolf Perdan, mehanična delavnica, Celje, Krekov trg 5 (vhod iz Matija Gubčeve ul.).

Elektrotehnično podjetje
Karel Florjančič
v Celju, Canharjeva cesta št. 2
(poleg davčnega urada).

Inštalacija električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvončev, radio-aparatorov. Popravljanje elektromotorjev in vsakovrstnih električnih aparatov.

V zalogi: lestenci, svetilke, lilačniki, motorji, števci, žarnice, potrebščine za radio itd. in vse elektromaterijal.

Točna postrežba! Cene nizke!
Proračuni brezplačno!

Božični nakit
(Fondantes — Chocolat — Marzipan)

Mandeljne
Lešnike
Orehova jederca
Dateljne
Lepe rozine
Likerje
Konjak
Pravi Jamaica rum
Čaj
Praženo kavo
(fine aromatične mešanice) i. t. d.

priporoča

Anton Fazarinc, Celje.

Premog zabukovski, trboveljski in iz vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Oglašujte!

Kanarički rumeni žlabtni vrvivci (Edelroller)

čez 30 samcev kakor tudi samic po izredno nizki ceni na prodaj.

Glavni trg št. 15.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne branil!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadruži z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

Mc III 83/27.

Razglas.

Pri okrožnem sodišču v Celju v pisarni v jetnišnici (Pred Grofijo) se vrši dne 22. decembra 1927 ob 9. uri dop.

javna dražba različnih iz raznih kazenskih zadev izvirajočih predmetov,

kotih lastniki se niso mogli ugotoviti. Izklicne cene se naznajo na dan dražbe, skupilo se mora takoj položiti.

Okrožno sodišče v Celju, odd. III., dne 12. decembra 1927.

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne vloge po 6%

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoji hravnosti!

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.

Jamstvo za vloge nad 2,000,000 DIN.

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobri nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.